

CANADA

Utgifves hvarje TORSDAG

Winnipeg, Man.

K. FLEMING, Redaktör.

Prenumerationspriset

Helt år	1.00
Halvt år	0.50
Första året	0.35
Helt år till Sverige	1.50
Halvt år " "	0.85

postporto inbegripet.

Lokalagentur önskas i alla svenska samhällen och jemnas god provision. Korrespondenser, korta och itrossanta smottags med tacksamhet.

Prenumerationsmedel bäst skickas med Post- eller Express Money Order eller Registrerat bref till

CANADA

Box 642, Winnipeg, Man.
Kontor: Room 1, Harris Block

SKANDINAVISKA NYHETER. SVERIGE.

STOCKHOLM. Den tillförordnade regeringen under kronprinsen regentens vistelse i Norge utgöres af statsrådet Wikblad såsom ordförande samt statsrådet Claeson, Cruseljoern och Husberg. Statsrådet Wikblad forestår utrikes och finansdepartementen, statsrådet Claeson jämte eget departement justitiedepartementet, statsrådet Cruseljoern sitt eget och sjöförsvarsdepartementet, medan statsrådet Husberg fått få sin lott civil- och jordbruksdepartementen.

Statens järnvägars inkomster under augusti i år uppgått till 3,967,743 kr. 13 öre, eller 34 kr. 28 öre pr dag och ban km., mot 3,680,873 kr. 79 öre, eller 32 kr. 32 öre pr dag och ban km. under samma tid förlidet år.

Ny järnvägsmateriel. Sedan början af detta år har järnbyggnadsmedel samt af extra anslaget 5 miljoner kr., beviljadt af 1900 års riksdag, gjort beställningar för 4,951,700 kr. af lokomotiv och tenderar hvilken summa torde vara enastående under hela den tid järnvägen existerat. Sålunda beställes under år 1898 endast för 1,848,000 kr., medan föregående år det beställes för 1,898,100 kr.

Det är icke heller nog med att beställningssumman mångfaldigt gats, utan äfven antalet typer har till följd af de hastigt växande behoven af effektiv dragkraft ökat. Sålunda ha de åttakopplade typerna särskildt tillkommit för maltransporter samt de sexkopplade tio hjuliga maskinerna för snabba godståg (för matvaror etc.) eller för extra tunga person- och snälltåg. Sex lokomotiv af samma typ som de under föregående år inköpta amerikanska compoundlokomotiven, med hvilken typ man har all anledning att vara nöjd. De åttakopplade tenderlokomotiven komma att utföras enligt samma compoundsystem som de amerikanska.

Elektrisk kraftförbrukning i Stockholm. Vid förra årets slut kräde de till Stockholms elektricitetsverk anslutna motorer 750 hästkrafter, och strömmen endast för industriändamål uppgick då till samma belopp som hela strömförbrukningen år 1894. Det antages som sannolikt, att antalet hästkrafter vid 1902 års slut skall öfverstiga 2,000. Så mycket kan dock icke alls presteras af den nuvarande anläggningen, hvilken icke kan utvid-

gas utöfver hvad senast skett. Därför är angeläget, att den af stadsfullmäktige i somras beslutade ångcentralen så snart som möjligt blir färdig. Kostnaden för densamma är beräknad till 8 millioner kronor.

Jordens nordligaste belysningsanläggning torde utan tvivel varit den elektriska anläggning, som under svenska gradmätningsexpeditionen öfvervint ring användes å Spetsbergen. Expeditionens vinterstation var nämligen invändigt upplyst med ett fyrtiotal glödlampor, hvar förutom man medels ett par Siriusbågglampor sökte skingra det arktiska mörkret utomhus. En liten dynamomaskin, drifven af en fyra hästkrafters fotogenmotor, alstrade den behöfliga elektriska strömmen. Anläggningen funktionerade utmärkt.

ESKILSTUNA. Hos trillingarna. En i Eskilstuna födde för åtta år sedan tre dugtiga söner, hvilka uppvaktats af en intervjuvare från Eskilstuna Kuriren. Han mottogs af en vänlig tant i huset, som mycket gern och med stolthet berättade om de tre duktiga pojkarna, berättar han samt fortsätter: då vi undrade, om man också kunde få se dem, utropade hon: "Ja, naturligtvis skall herrn se dem!" Och därpå infördes vi i ett annat rum, hvarest en där stående bred korg afträdtes. Och hvad vi nu fingoskåda, var verkligen något att se. Tre stycken de allra raraste pojkar, ljushåriga och vackra, lägo sofvande i en rad med hufvudena vända åt samma håll. De voro lika hvarann som tre bror, och vi undrade, hur man skulle skilja dem åt. "Jo, detta är den första födde, och det den andra och detta den tredje." Och på detta vis följde Modern, som kände sina bättre, rättade henne. Där låg den förstfödde, som för säkerhets skull fått ett band knutet om handleden som kännemärke. I midten låg den sistborna, som var litet klenare än de andra förmodligen därför fått den varmaste platsen. Den första vagde vid födelsen 6 1/2 skålp, den andra 6 1/2 skålp, och den tredje 5 1/2 skålp.

Vi erhöles moderns tillåtelse att presentera den lilla trion för allmänheten, slutar intervjuaren.

FALUN. Bedrägeri och själfmordsförsök. För bedrägligt förfarande i konkurs häktades i onsdags e. m. handlanden J. A. Petersson från Sigbo i Avesta. P. förvarades öfver natten hos färdingsmannen Norrgren i Avesta, för att på torsdagsmorgonen införas till cellfängelset i Falun. Han försökte emellertid att förkorta lifvet vid midnattstiden. Med en rakknif, hvilken han på outredt sätt lyckats få tag i, skar han sig i halsen, men lyckades ej fullborda uppsåtet. Sedan läkare tillkommit och förbandt P. infördes denne till lasarettet i Falun, skrives till Stockholms-Tidningen.

GÖTEBORG. En större boksamling, omfattande 1,500 böcker i olika ämnen, har genom testamenterisk disposition af affidne redaktör Fr. Sterky skänkts till Göteborgs arbetarekommun.

HALMSTAD. Halmstad lånar till uppförande af nytt fattighus, till strandskonung, ny brandstation m. m. en och en half million, att återbetalas senast inom 40 år.

HERNÖSAND. En jättesäl

sköts förra veckan af fiskaren Erik Bylund i Solum ute vid Dyksternarna i skärgrändan utanför Hernösand. Bylund, ehuru gammal säljagare, har aldrig sett maken. Djuret var så stort, att det icke kunde tagas upp i båten, utan måste bogseras i land, och kroppen lemnades icke mindre än 10 lipund späck.

Summa dag sköts af bokhållaren Nordberg vid Hernö bryggeri en likaledes ganska stor säl i viken strax utanför bryggeriet.

Det uppgifves vara synnerligen godt om säl i år, en under rättelse, som nog kan vara angenäm för säljagare, men som inte bidrar godt för hälsfisket.

HELSINGBORG. Ängshvisla på kaffekokaren. En kopparslagare i en sydsvensk stad, som tyckte att hans kära halv val af ta styrde till med kafferep, före höll i allvarliga ordalag sin hustfru det orätta häruti. Formaningarna hjälpte emellertid ej, men större försigtighet iaktogs, så att mannen ej skulle märka, när kafferepen gingo af stapeln. Gubbens, som ute i staden fick reda på, att det återigen varit tåta kafferep i hans hem, beslöt att nogare öfvervaka att hans befallningar åtyddes och satte därför sin gamla ovetande, en ängshvisla på kaffekitteln.

Vid 11 tiden, samma dag detta experiment ägt rum, hordes nere i kopparslagareverkstaden en skarp hvissling från köken. Mästern, som var sysselsatt i verkstaden, skyndad genast upp i köket och kunde där på bar gärning öfverraska sin gubba.

KARLSKRONA. Två till! Som söka de till skarprättare befattningen i Blekinge ha ytterligare anmält sig poliskonstaplarna J. A. Särqvist och K. Vetterstrand i Karlskrona.

LULEÅ. Enighet i allt. Hos ett bondfolk i Paiola, känt för det goda samförstånd som råder mellan husets medlemmar, gifte sig i fjol båda barnen, soney och dottern, på samma dag. Familjen har likväl icke skingrats utan har med mågen och sonhustrun troget bott ihop. Honomdagen med endast några timmars mellanrum erhöil hvardera af paret sin arfvinge. Att de båda små samtidigt döptes följde af sig själf, säger en korrespondent till Norrb. Kuriren.

SKARA. Femtio år i stadens tjänst. Auditören vid Vestgötaregemente Alfred Grenander, fortfarande aktivt kvarstående i den na sin befattning, erhöil sin första fullmakt den 16 oktober 1850 och har sålunda innehaft samma ordinarie statstjänst under iamt ett half sekel. Han är ock Sveriges äldste i tjänst varande auditor.

Ännu vid 76 år har äldringen ett glädja sig, åt god hälsa och oförminskade krafter.

SUNDSVALL. Svensk dynamitkanon. Som i pressen förut omnämnts, har handlanden L. P. Elmelin i Sundsvall en längre tid sysslat med probt mot ett ur en kanon aflossa med dynamit laddad projektil, utan att laddningen expolerade inuti kanonen. Ett försnyadt skjutförsök gjordes, i närvaro af åtskilliga inbjudna, militärer och andra. I kanonen infördes dynamit, packad i trestora hylsor, med 1 kg. dynamit i hvarje hylsa och en mindre hylsa som laddningsspets. Kanonen var af

1780-talets tillverkning. Då skottet aflossades, hordes en väldig knall. Vid undersökning befanns fullkomligt oskadad, och ur den byggvagg, mot hvilken skottet lossats, hade löslifits en mängd stenflisor.

Sundsvall före Stockholm? Planer för sedan någon tid varit ämbet att skaffe Sundsvall elektrisk spårväg, och intresserade krafter äro nu i verksamhet för att få till stånd ett bolag för anläggning af en dylik. Man har tänkt sig att den elektriska banan skulle komma att betras de mer trafikerade gatorna i staden samt dessutom löpa ut till Käbikenborg å ena sidan och till Skärnberg eller Tunadal å den andra.

Sundsvallsdistriktet sigverks och trava exportförening har beslutit genom frivilliga bidrag teckna omkring 4,000 kr. såsom bidrag till sägsväskinstriens representerande på Gde utställningen. Virkesfästingen för 1901 kommer att bli omkring 20 proc. mindre än innev. år.

Hvad ett norrländskt hemman är värdt. E. O. Rundqvists storbhusdelägarers hemman, utgörande 1 75/123 seland nr 1 och 5 3/32 seland nr 4 i Backe, Fjäll socken, med 1 1/6 seland Sundsböle och 4 1/5 seland af Backe allmänning, har inropats af Kramfors aktiebolag för 150 tusen kr. Hemmanet har en skogsareal af öfver 1,500 tunnland.

"Rullande millioner". Järnvägsstyrelsen har beställt 81 nya lokomotiv — däraf 42 afsedda för mjölntrafiken —, 54 personvagnar och 500 olika slags gods- och lastvagnar, allt för en kostnad af omkring 8,100,000 kr. Sålunda maskinerna som varmarna stols levereras af svenska verkstäder.

SÖDERHAMN. Eldsvåda i barnuppföstringsanstalt. Tre stora byggnader nedbrunnna. Uppföstringsanstalten för vanartiga barn på Guldgårva i Skogs socken nedbrann den 21 okt. fullständigt. Det brunnna utgöres af tre stora byggnader. Sävidt man vet, är ingen människa skadad, men närmare detaljer skannas. Anstalten anlades af kapten Wockatz vid midten af 1890-talet.

STRÄNGNÄS. Rättarna åta upp testamentet. Ett par makar i Strengnäs orten hade nedlagt sin nyligen uppgjordas testaments handling i mjöllären, förmodligen att ha den riktigt väl förvarad. Rättarna hade emellertid för vana att göra visitor i lären, och där anfölde de testamentet som en flock missnöjdarfvingar. För makarna fanns nu intet annat att göra än skriva ett nytt testamentet, som de förmodligen komma att förvara på en något mindre osäker plats.

VISBY. Hans aning besannades. Under ett häftigt åskväder, som gick öfver Gotland häromdagen och vållade flere eldsvådor, slog blixten ned hos enkefru Maria Lyth å Nyhamn och slog ihjäl hennes 10-åriga son Edvin. Fru Lyth hade några minuter gått ut för att stanga ytterdörren. När hon meddelade sonen sin afsigt, yttrade denne angsligt: "Ja, min mamma, om jag då dör", Hon lugnade gossen med några ord, gick ut och stängde dörren, och fann, när hon kom tillbaka in, sin gosse liggande liflös utsträckt på golvet. Blixten hade tagit vägen genom skorstenen.

ÖSTERSUND. Det var ej dräp. Vid obduktionen å liket efter förre småskolläraren 80-åriga O. Långblom i Loftdalen har uträknats, att döden varit en följd af åderdomssvagheter. De sår i hufvudet som den affidne troigen erhållit vid handgemäng med sin 74-åriga hustru, voro ej af den art, att de kunnat orsaka döden.

Lapplands guld. Att det det är allvar med planerna på ett bearbeta Lapplands guldfyndigheter, kunde man för några dagar sedan se vid Malmsjö munn. Anzaren "Labeck" har nämligen där löst från Tyskland diffraktade maskiner till ett helt guldverk. Där finnes uppföstringsverk, liknande ett vanligt middelevverk, med dess ändlösa kedje, men mycket mindre, samt vidare åtskilliga apparater för slammningen, därvid guldet utfalles från jord och sand, som upptäts från bottnen på de guldförande öarna och bäckarna.

Maskinerna skola föras till Gellivare på juniväg.

Om rånmördaren Bergvalls ungdom meddelar en af brottslingens forna kamrater följande: Bergvall synes ända från sin tidigaste barndom ha lefvat under o gynnsamma förhållanden. Af sin moder världades han tills han blef 10 år gammal, då en torpare i Haga i Lockne tog hand om honom och uppföstrade honom eför bästa förmåga. Torparen tyckte dock uppgifvit försöket att "göra folk" af den lille vilden, ty efter ett par år återlemnades gossen till modern. Hos henne vistades han nu, tills hon vid försök till fosterfördrifning beröfvade sig lifvet. Nu fick Lockne komman taga hand om honom och hans yngre bror, **Bernt Magnus** bortackorderades till barnomskan Sundvall och stannade där, tills han blifvit konfirmerad. Sedan har han fört ett kringflackande, oroligt lif. För halfannat år sedan anställdes han som lokomotivputsare vid Storlien, hvilken syssla han lemnade förliden vår för att såsom extra betjänt förtjona sitt uppehälle i Ragunda.

De egenskaper, som nu gjort honom så sorgligt ryktbar, synas ha utmärkt honom redan som barn. När det vilda sinnet rann på honom, frågade han icke efter, hvad tillhygge han använde mot sina skolkamrater, som därför kallade honom "Tok-Bernits", "Stoll Magnus" och dylikt. Hvad han kom åt, smattade och stäl han smått och stort, hvilket han sedan sålde. Så hade han vid ett tillfälle från Lockne handelsförening tillgripit en hel sockertopp, hvilken han, då upptäcken gjordes, till hälften uppåtit.

Bergvall har, som känt, mördat en 16-årig yngling för att komma åt 50 kr.

Han spisar grodor. En pojke med synnerligen god aptit är, berättar Jamt. Tidningens meddelare, 11-åringen Olof i H. socken i Jämtland. Han förklarade häromdagen helt öppet, att han under förlutna sommaren åtit upp 15 lefvande grodor, hvilka synbarligen bekommit honom väl. Visserligen sparkade de vid svällningen och gjorde motstånd, men, väl nedkomna i magen, kände han ej just något vidare af dem, sade han. Detta hade han "lart sig, då han var liten, — således ännu mindre än nu — och han hade sedan hvarje sommar smort kråset med denna läckerhet.